

Rezultati enoletnega preizkušanja protiinsektnih mrež v pridelavi ameriških borovnic

Pripravili: Špela Modic, Primož Žigon, Nika C. Weber, Jaka Razinger

Na Brdu pri Lukovici smo v letu 2020 v nasad ameriških borovnic postavili dva sistema protiinsektnih mrež (gostote 0,39 mm x 0,83 mm), z namenom omejevanja oziroma preprečevanja napada plodove vinske mušice (*Drosophila suzukii*; PVM). Pri prvem sistemu smo nasad ameriških borovnic pokrili v celoti, pri drugem sistemu pa le delno ob straneh do višine 2,5 m oziroma toliko kot je visoka že obstoječa konstrukcija za protitočno mrežo ali mrežo proti ptičem.

Slika 1: Popolno prekrivanje nasada ameriških borovnic s protiinsektno mrežo (foto arhiv KIS)

Slika 2: Delno prekrivanje nasada ameriških borovnic s protiinsektno mrežo – bočno (lateralno) prekrivanje na obstoječo konstrukcijo za protitočno mrežo ali mrežo proti ptičem (foto arhiv KIS)

V proučevanih sistemih protiinsektnih mrež so rasle ameriške borovnice sorte Bluecrop in Elliot. Oba sistema protiinsektnih mrež smo postavili v času po cvetenju, tik pred pričetkom barvanja plodov. Poskusa za vsak sistem protiinsektne mreže sta potekala ločeno.

- a.) Sredi julija 2020 smo izvedli prvi poskus na sorti Bluecrop, kjer smo ugotavljali navzočnost plodove vinske mušice znotraj popolno prekritega nasada s protiinsektno mrežo in v nepokitem nasadu. Učinkovitost sistema protiinsektne mreže smo primerjali tako, da smo ocenjevali navzočnost plodove vinske mušice v plodovih borovnic iz mrežnika in v plodovih borovnic iste sorte, ki so rasle nezaščitene (na prostem). Navzočnost plodove vinske mušice smo ocenjevali tako, da smo obrali plodove s petih rastlin znotraj mrežnika in s petih rastlin zunaj mrežnika. Nabrane plodove smo stehtali in razdelili v posodice (pet ponovitev po 30 plodov, oz. $50 \pm 0,4$ g borovnic) ter jih za 14 dni postavili na inkubacijo v rastno komoro. Po 14 dneh inkubacije smo prešteli odrasle mušice.

Sočasno smo prisotnost PVM spremljali s pomočjo prehranskih vab, ki smo jih namestili znotraj mrežnika in tedensko preverjali morebitne ulove odraslih mušic.

Ugotovili smo, da kljub navzočnosti plodove vinske mušice na prostem (v prehranskih vabah in borovnicah), le-te znotraj mrežnika nismo zaznali (ne v prehranskih vabah, ne v borovnicah).

- b.) Konec julija, ob tretjem obiranju pozne sorte Elliot, smo izvedli poskus znotraj delnega mrežnika (lateralna protiinsektna mreža). Učinkovitost sistema delnega mrežnika smo ocenjevali po enakem postopku kot učinkovitost sistema popolnega mrežnika.

Ugotovili smo, da je delni mrežnik enako učinkovit kot popolni mrežnik, saj smo v nabranih borovnicah na prostem (zunaj delnega mrežnika) potrdili prisotnost PVM, borovnice znotraj delnega mrežnika pa niso bile napadene s PVM.

Sklepi: Popolni in delni (lateralni) mrežnik (gostota mreže < 1 mm) je potencialno perspektiven ukrep za zmanjševanje napada PVM v nasadih ameriških borovnic. Ker gre le za rezultate enoletne raziskave bomo poskusa ponovili v sezoni 2021.

Zahvala: Raziskavo financira MKGP v okviru Ciljnega raziskovalnega projekta Obvladovanje plodove vinske mušice (*Drosophila suzukii*) z metodami z nizkim tveganjem (CRP V4-1802).

Kmetijski inštitut Slovenije, 12/2020